

KONINKLIJKE WOORDEN — HET WOORD nu figuurlijk genomen — hebben we wel noodig in onze tijden, waarin velen zich zoo onkoninklijk gedragen. En we vestigen hier de bijzondere aandacht op zulk een woord. Trouwens, het is ook door koninklijken mond gesproken.

Een Zweedsche prins, die jaren geleden afstand deed van den troon, om zich te wijden aan de prediking van het Evangelie van Jezus Christus, de bekende Prins Bernadotte, heeft dezer dagen een echt koninklijk woord gesproken op een Conferentie te Stockholm, ditmaal gehouden in Zweden ter herinnering aan den driehonderdjarigen gedenkdag van het sterven van Gustaaf Adolf, den Zweedschen verdediger van, en strijder voor het Protestantisme.

Dit woord ging over de vrijheid. En het werd een ernstige, treffende toespraak.

Ook wij, die het gesprokene lazen, kwamen onder den indruk; en we hopen, dat de doorgeving er van onze lezers onder eenzelfde indruk brenge en doe blijven.

Vrijheid — zoo zei de geachte spreker — is een schoon woord, dat veel in deze tijden wordt gebezigd en gehoord. Maar schooner is de verwezenlijking er van.

Gelukkig het volk, dat de vrijheid niet misbruikt, maar zich tot innerlijke vrijheid opwerkt.

Dat nu kan gezegd worden van het Zweedsche volk. Het heeft de vrijheid lief en het heeft de vrijheid hoog gehouden. De aan de wet gebonden vrijheid is Zwedens grondzuil.

Daarom is het voor ons, Zweden, niet moeilijk om de grondslagen van het Internationale Verbond tot bevordering en verdediging van het Protestantisme te verstaan.

Er is echter een hoogere vrijheid — zoo ging de Prins voort. — Dat is de geestelijke vrijheid; de vrijheid van het denken.

Wij scheiden ons absoluut van Rome en Moskou, die de gedachten aan banden willen leggen.

Wij hebben een persoonlijk geloof noodig.

Dat is de weg tot de ware bevrijding. Een andere weg is er niet. Het is de weg tot waarachtig geluk.

Die vrijheid bezat Gustaaf Adolf.

Hij was overtuigd, dat Jezus Christus hem riep om voor die vrijheid te strijden.

En hij gaf voor die vrijheid zijn leven.

Toch is er een vrijheid nog hooger dan die geestelijke vrijheid. De vrijheid van Galaten 5: „Staat dan in de vrijheid, waarmede Christus u heeft vrijgemaakt.”

Als de mensch wederom geboren is door het geloof in Jezus Christus, is hij in verbinding getreden met de hoogste vrijheid. En toch is hij gebonden aan Gods Woord en aan Christus.

Als onze Protestantsche en Evangelische kerken op dezen grondslag staan, zullen zij zeker en gewis in den grooten strijd de overwinning behalen. ☩

Menschen, die zóó spreken, houden goeden moed. Evenals onze Koningin, in haar Troonrede, doen ze een beroep op den mensch en richten ze een bede tot den Almachtige. Al schijnen dan ook de zeilen van het „schip van Staat” slap neer te hangen, letten dezulken toch op, of er nog geen beweging, hoe gering ook, merkbaar is in het doek. Ze zien omhoog, en gelóóven in een opleving. Ze draaien — zooals Dr Colijn onlangs zei tot een vergadering van jongeren — den radioknop een keer minder om, en bestudeeren een goed boek. Ze hebben hun wortels in het geloof in den Verlosser. Ze zijn overtuigd, dat alles niets geeft, — zooals Prof. Slotemaker de Bruïne te Stockholm in een sluitingsrede zei, — zoo er geen vervuld-worden is van Gods Geest. Want van binnen uit moeten nieuwe krachten gaan werken.

BIJ 'T HERFSTVUUR

Ik heb geworpen in Octobervuur
Mijn laatsten lauwer en mijn laatsten palm.
Zij vlammen, goud en rood, omblauwd van walm,
Die zal, als wierook, stijgen naar 't azuur.

De dorre blaadren knettren — Moe en kalm
Sta 'k bij den haard, kruis de armen stil en tuur.
Was dit mijn buit van levensavontuur
En rest mij lelie, roos noch korenhalm?

De storm versloeg de rozen in mijn tuin,
Een bliksemflits lei de arme schuur in puin,
Naar palm en lauwer heeft de nijd gegrist.

O teedre Heiland, die mijn liefde vroeg!
Ik zie Uw oogen door mijn tranenmist —
Werd ik voor U nu eindelijk arm genoeg?

HÉLÈNE SWARTH

DE BELOFTE

*De rozen bloeien en de lucht is loom —
'k Doe de oogen toe en droom een zomerdroom,
Uit: Herfsttuin.*

*Maar de aard,.....
Bewaart wel veilig in haar moederschoot
Het leven, dat zij wedergeven zal.*

*Eens krijgt de laan haar loof en vogels weer.
Uit: Novemberwoud.*

HET IS OCTOBER; HET IS HERFST.

En is dit nu een herfstplaat?
Moest ik haar niet bewaard hebben tot het voorjaar? Of tot den zomer?

Want in April komen de roodbruine bladeren van den witten plomp omhoog en de knoppen gaan open eind Mei—begin Juni: de groote sneeuwblanke bloem met het gouden hart pronkt mid-zomer boven de groene schotelbladeren in onze donkere slooten.

In ons Octobernummer verwachten we iets anders.

Een boschkiek: vallende bladeren. Late rozen; lichte asters; donkere dahlia's. Rijke chrysanthen met de bloemengeheimen verborgen tusschen de linten.

Druiventrossen, droomend tusschen bleek wingerdloof.

Landerijen, rustend na drukken oogsttijd.

Najaarsgaarden: dikke spinnedraden gespannen over de paadjes.

Of: striemende regenvlagen; boomen, die de takken buigen; stammen, die krommen onder den gierenden storm; die afknappen als rietstengels.

En we willen lezen in den herfst van bosschen, die kleuren in brons en zwavelgeel en roodbruin. Van donker sparregroen, dat wisselt met kleurig eikeblad. Van herfstgoud, dat van de takken regent.

Van nevelspinsel, waarin de wazige tuinen droomen.

Van afscheid: want de laatste bloemen bloeien uit en de laatste liedjes fluiten door de lucht.

De koeien dwalen loom over hun weide als zoeken ze den weg naar het winterhuis.

We willen lezen van de vlucht der trekvogels naar den zomer van het Zuiden.

En dan — van de regens, die stroomen door de loovers; van den dood der bloemen; van de winden, die buigen en scheuren en breken en vernielen en omwerpen; het kraakt en knakt en de zomer sterft onder het geloei van den storm.

Maar is dit nu een herfstplaat?

Een bloemknop, die opengaat in het warme zonlicht.

Een bloemknop, die ontwaakt in den hemelzegen.

Een bloemknop, die belooft . . . .

De herfst is niet het jaargetijde der belofte.

Herfst is oogst; vervulling van beloften.

Herfst is de laatste groet van den zomer.

Verdwijning van late schoonheid.

Rust na den arbeid.

Einde van weelddagen.

Herinnering alleen.

En geen belofte.

In den herfst zien we om naar wat voorbijging.

Weemoed is er in de harten. Heimwee.

Want we denken aan de zomervreugd en wat was ze rijk dit jaar. Aan de bloemengeboorten scheen geen eind te zullen komen.

Elken dag doorzonde warm hemellicht onze atmosfeer.

Augustus vertoonde zich, zooals hij zich maar zelden laat zien: zonneregen daalde week aan week op de

landen. Zoo ooit, dan was de zon dezen zomer een held, die blij was op zijn tocht om de wereld.

Maar weinige zomers was het groen onzer weiden zoo diep, op z'n tijd verfrischt door milde regens.

De vacanties waren open-lucht-feesten, zooals ze de laatste jaren niet waren genoten.

En nu is de herfst gekomen.

En dan is 't voorbij.

We koesteren ons straks bij den haard en genieten van allerlei huisvljijt of van een mooi boek.

De kinderen leeren hun lessen bij gezellige lamp en spelen hun spelletjes in het huisvertrek, welks interieur ze nooit vergeten zullen, zelfs niet, als ze later een eigen huis bewonen.

En wie denkt er nu weer aan de lente!

Wat moet er nog veel gebeuren eer 't zoover is.

Maar hebben we den herfst wel goed gezien?

Want als hij ons niet meer is dan het seizoen van verdwijnende pracht, dan kennen we hem toch niet.

Dan hebben we het voornaamste niet opgemerkt.

Herfst is meer dan einde — herfst is profetie van nieuw begin.

Herfst is wél belofte.

Herfst opent een nieuwe perspectief.

Herfst troost.

Want de lenteknopjes zijn er al; ze zijn al gegroeid in den zomer.

Ze zijn maar weinig dikker dan de takjes, waaraan ze zitten en ze hebben dezelfde donkere kleur.

Ze vallen haast niet in 't oog en worden niet opgemerkt door wie er niet bepaald op letten.

Daar is in de natuur een zorgende Liefde.

Toen de boomen hun bladervrachten droegen, bleven ze toch opzuigen de voedingsstoffen uit den bodem.

Nu ze niet meer noodig waren voor de loovers, werden ze gebruikt voor de nieuwe spruiten, die zich het volgend jaar zullen ontwikkelen.

En als de bladeren vallen, zijn de nieuwe takjes al geborgen in vliezig omhulsel.

Ze slapen en worden beschermd tegen de kou. En als dan in het voorjaar die knoppen wakker worden, ligt hun voedsel al opgehoopt dichtbij in de twijgen.

Eindknopjes en zijknoppen — bladknoppen en bloesemknopjes — ze beloven al een nieuwe lente.

Herfst belooft.

Na het zwakke winterlicht straalt straks weer de lentezon, die het nieuwe leven wakker maakt.

De Belofte: lees ik onder de teekening van de waterlelie, die opengaat in lentelicht.

De Belofte: zie ik in het herfstbosch en in de herfsttuinen, en geen stormen kunnen haar vervulling verhinderen.

Want daar is in de natuur een zorgende Liefde.

Een Liefde, die voedt en kleedt.

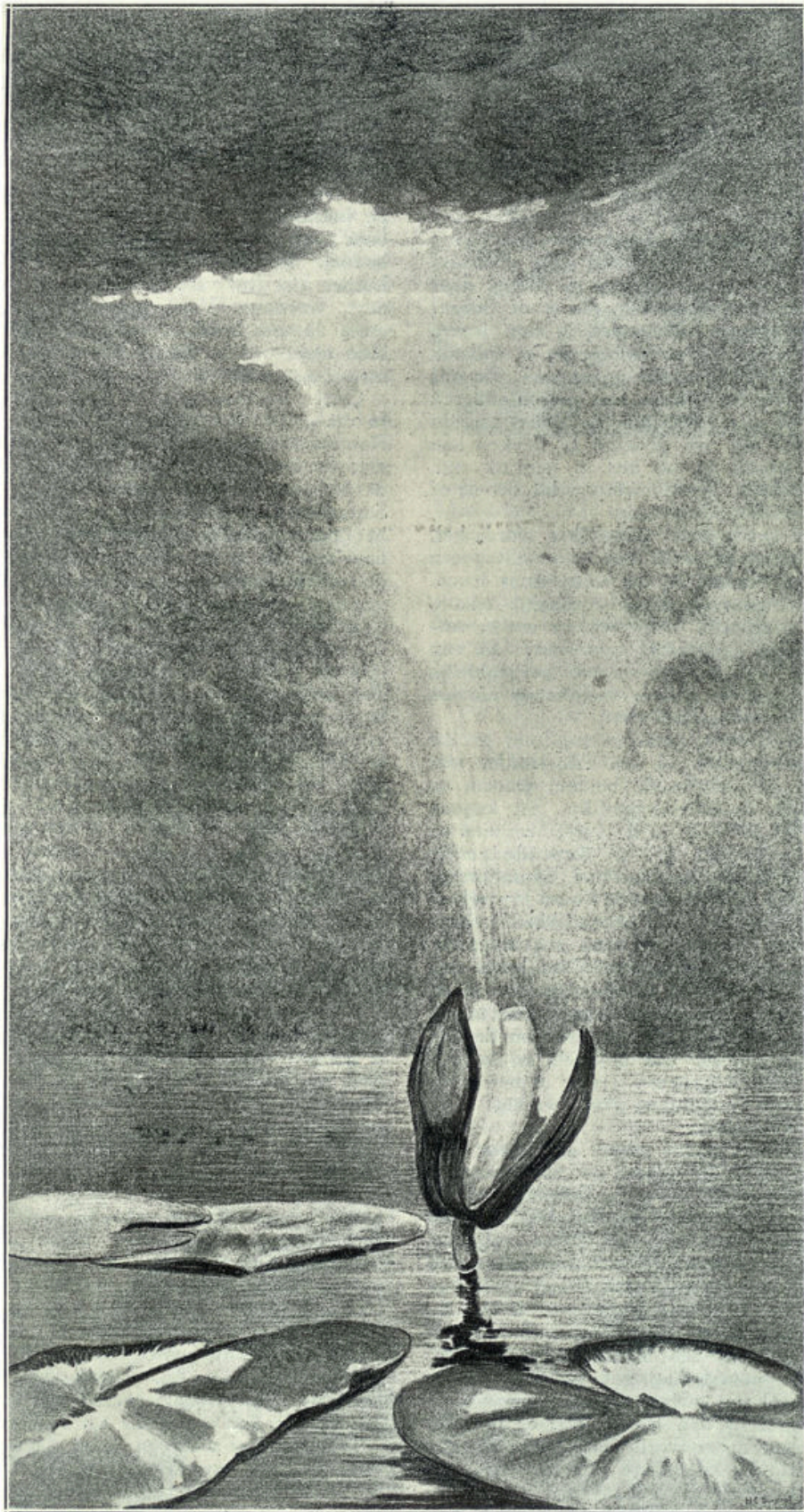
We zullen in den crisistijd, dien we thans beleven, ook lezen in het boek der natuur.

In onzen herfst zullen we opmerken, dat de toekomst al verzekerd is.

„Vreest dan niet: gij gaat vele boomen en bloemen te boven. „Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: wat zullen wij eten of wat zullen wij drinken? of waarmede zullen wij ons kleeden? Want al deze dingen zoeken de volkeren; want uw hemelsche Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft. Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid en al deze dingen zullen er u bij gegeven worden.”

En ook deze belofte heeft nimmer haar vervulling gemist. „Die het beloofd heeft, is getrouw.” A. L. v. H.

Naar een tekening van H. C. Spruit

DE BELOFTE